Массе а мехкий пролетареш, вIашагIкхете!

СЕРГАЛО

Советски Союза Коммунистически парте Нохч-ГIалгIай обкома,
Нохч-ГIалгIай АССР Лаккехьарча Советеи Министрий Советеи орган
(«СВЕТ») Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

Газет арадувл 1923 шера деиз • ШОЛТТА, 2 июня, 1973 шу. • № 66 (5327). Мах 2 кеп.

ПЯТИЛЕТКА ХОАДАМБУ ШУ

ХЬАЙБАШ ЛЕЛАДЕРИЙ КЪАХЬЕГАМА ВАХТА

ДОАХАН ДИЗА ХУРГДА

ФОТОРЕПОРТАЖ

Грозненски района № 1 йолча шурий совхозе юкъарча хьайбашта овсара доакъар кийчдар дерига низаш оагIагIдарьхал. къахьегамкоча. ШIай шерх кхочамболаш доакъар Iалашдара; дицдеки доакъар кийчдераша боаржабь кьовсам хьалоцаш совхоза механизаторааша лаккара соцIистически декъаралл тIайнад планагIа 12 эзар тонн йолча 15 эзар тонн силос йолла, пIапIал шоша дуккагIа сенаж кийче, 300 тонн витаминна хьоар дакха.

Уж доккхий доакъар дизза кхоачашдара льрхIа доакъар кийду шиъ бригада вIашагIкъалдай, царна кулгаладеш бу опытни механизатораш Адуев Чимин Хусейнов Махьмади.

Буш хьоахIара махиллинге шоай генгоснижам кхай тIа вьхар Мутаев Мохьмуда, Солтаев Сайда, Алимов Махьмада. Дижеи сеив ха па йоаеши болх бу шар агроаташа. Кхаьъгама овсарле лаккха из: сменни нормагIа 4,2 гектар хьакха елача 6 гектар хьоах тракторнисташа.

ШолдагIча отделеле агронома Изнауров Казбека душ:

— Соавхарчуа толажагIга да тха трактористий тIулакхаш. Цар кхай тIа яьлийй Германи Демократически Республике арахIца «Хутермейстер» дукха маркагIа йоля косилка. Цу агрегата кегий агап бун, шудухь, пьлина жина елача доакъара единницаша диллача чоагIа лоархIама йолла пайланера веществаш дуьхагIа юс бахьана.

Мальхаген фереи йокъьеина буш вIашкатохаш хьинаре кхьхьеташ ба механизаторааш Кутулов Iабдулеи Дашаев Сульяни. Хlара дийнахь тIехкхоачашъо цар норматаш.

Масса лел хоза хьаж йоагIа майски йод дIаувзаш йола Зубайраев Султанеи Султуханов Махьмадеи лафеташ. Хlарлер шс-ше дукхагIа рейсаи е Iерт, хаиначьа кхашкара доакъар дIаозира. Черномазов Виктора трейферни погрузник хадламза болл беш я.

Шн бIаь гектара тIера эрий тIаьяьнен дIайийнен баьцаш вьла хьоахIара совхозе.

Бокхха терказ тIабахийтаб совхозе эгтара маьхера доакъар—баьла хьоар кийдара. Саца ва йоаташ болх беш я витаминан хьоар дохкха АВМ-0,4 пхи колоза агрегат. Къахьегамкой депутатай поселкови Совета депутатайла кандидат оттавьяча машиниста Выскварка Ивана бохьлошца Абутиева Басана, Донцова Зинайда цьхьана хIанзле 50 тонн совгIа из маьхера доакъар кийчьяьл.

— DIaхо а доакъар кийдара болх тIаьхьол да тхо. Липецки хьайбаш леладераш дIаозлаздаьр хьал а довлаш тхоай боахма ма ина ала мажоочча дукхагIа доакъар кийче уйла я тха. — йоах совхоза директора М. П. Пинчука.

Л. РУДКИЙ.

СУРТАШ ТIА. (лакхе): совхоза парткома секретарь А. Мусаева, отдела агроном К. Измаурови, тракторист А. Кутулови вIашкатоха йиш йолла йоаташ болх беш я витаминан хьоар дохкха АВМ-0,4 пхи колоза агрегат, Къахьегамкой депутата-

ТОАЛУШ ЛАТТ ХЬАЙБАШ ЛЕЛАДАРА ГIЮЛАКХ

Дог гIоздоакхача дикача толамашца дIаздолаздаь тха совхоза хьайбаш леладераша иIслагIча пятилетка кхоллагIа, хоадамбеш эзаш ду. Iэи замалахь тхайбай продукци йоаккхийеи кийчьелгеи дIасадаккхар дулъа хьайбаш леладераша юкъе Ерригсоюзни кхо боаржеярах КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, РСФСР бьича соцазма жоп луш шерра социалистически яхь боаржашца оттавьяча машинаташ цар паччахьалкхенга хьайбаш продукци йоаккхаргда кийчьелгеи дIасадаккхар дулъа хьайбаш леладераша юкъе Ерригсоюзни кхо боаржеярах КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, РСФСР бьича соцазма жоп луш шерра социалистически яхь боаржашца оттавьяча «Хутермейстер» маркага йоля косилка. Цу агрегата кегий агап бун, шудухь, пьлина жина елача доакъара единницаша диллача чоагIа лоархIама йолла пайланера веществаш дуьхагIа юс бахьана.

Уж доккхий доакъар дизза кхоачашдара льрхIа доакъар кийду шиъ бригада вIашагIкъалдай, царна кулгаладеш бу опытни механизаторааш Адуев Чимин Хусейнов Махьмади.

Буш хьоахIара махиллинге шоай генгоснижам кхай тIа вьхар Мутаев Мохьмуда, Солтаев Сайда, Алимов Махьмада. Дижеи сеив ха па йоаеши болх бу шар агроаташа. Кхаьъгама овсарле лаккха из: сменни нормагIа 4,2 гектар хьакха елача 6 гектар хьоах тракторнисташа.

ШолдагIча отделеле агронома Изнауров Казбека душ:

— Соавхарчуа толажагIга да тха трактористий тIулакхаш. Цар кхай тIа яьлийй Германи Демократически Республике арахIца «Хутермейстер» маркага йоля косилка. Цу агрегата кегий агап бун, шудухь, пьлина жина елача доакъара единницаша диллача чоагIа лоархIама йолла пайланера веществаш дуьхагIа юс бахьана.

Мальхаген фереи йокъьеина буш вIашкатохаш хьинаре кхьхьеташ ба механизаторааш Кутулов Iабдулеи Дашаев Сульяни. Хlара дийнахь тIехкхоачашъо цар норматаш.

Масса лел хоза хьаж йоагIа майски йод дIаувзаш йола Зубайраев Султанеи Султуханов Махьмадеи лафеташ. Хlарлер шс-ше дукхагIа рейсаи е Iерт, хаиначьа кхашкара доакъар дIаозира. Черномазов Виктора трейферни погрузник хадламза болл беш я.

Шн бIаь гектара тIера эрий тIаьяьнен дIайийнен баьцаш вьла хьоахIара совхозе.

Бокхха терказ тIабахийтаб совхозе эгтара маьхера доакъар—баьла хьоар кийдара. Саца ва йоаташ болх беш я витаминан хьоар дохкха АВМ-0,4 пхи колоза агрегат. Къахьегамкой депутатай поселкови Совета депутатайла кандидат оттавьяча машиниста Выскварка Ивана бохьлошца Абутиева Басана, Донцова Зинайда цьхьана хIанзле 50 тонн совгIа из маьхера доакъар кийчьяьл.

— DIaхо а доакъар кийдара болх тIаьхьол да тхо. Липецки хьайбаш леладераша дIаозлаздаьр хьал а довлаш тхоай боахма ма ина ала мажоочча дукхагIа доакъар кийче уйла я тха. — йоах совхоза директора М. П. Пинчука.

Л. РУДКИЙ.

СУРТАШ ТIА. (лакхе): совхоза парткома секретарь А. Мусаева, отдела агроном К. Измаурови, тракторист А. Кутулови вIашкатоха йиш йолла йоаташ болх беш я витаминан хьоар дохкха АВМ-0,4 пхи колоза агрегат, Къахьегамкой депутатай поселкови Совета депутатайла кандидат оттавьяча машиниста Выскварка Ивана бохьлошца Абутиева Басана, Донцова Зинайда цьхьана хIанзле 50 тонн совгIа из маьхера доакъар кийчьяьл.

— Соавхарчуа толажагIга да тха трактористий тIулакхаш. Цар кхай тIа яьлийй Германи Демократически Республике арахIца «Хутермейстер» маркага йоля косилка. Цу агрегата кегий агап бун, шудухь, пьлина жина елача доакъара единницаша диллача чоагIа лоархIама йолла пайланера веществаш дуьхагIа юс бахьана.

Мальхаген фереи йокъьеина буш вIашкатохаш хьинаре кхьхьеташ ба механизаторааш Кутулов Iабдулеи Дашаев Сульяни. Хlара дийнахь тIехкхоачашъо цар норматаш.

Масса лел хоза хьаж йоагIа майски йод дIаувзаш йола Зубайраев Султанеи Султуханов Махьмадеи лафеташ. Хlарлер шс-ше дукхагIа рейсаи е Iерт, хаиначьа кхашкара доакъар дIаозира. Черномазов Виктора трейферни погрузник хадламза болл беш я.

Шн бIаь гектара тIера эрий тIаьяьнен дIайийнен баьцаш вьла хьоахIара совхозе.

Бокхха терказ тIабахийтаб совхозе эгтара маьхера доакъар—баьла хьоар кийдара. Саца ва йоаташ болх беш я витаминан хьоар дохкха АВМ-0,4 пхи колоза агрегат. Къахьегамкой депутатай поселкови Совета депутатайла кандидат оттавьяча машиниста Выскварка Ивана бохьлошца Абутиева Басана, Донцова Зинайда цьхьана хIанзле 50 тонн совгIа из маьхера доакъар кийчьяьл.

— DIaхо а доакъар кийдара болх тIаьхьол да тхо. Липецки хьайбаш леладераша дIаозлаздаьр хьал а довлаш тхоай боахма ма ина ала мажоочча дукхагIа доакъар кийче уйла я тха. — йоах совхоза директора М. П. Пинчука.

Л. РУДКИЙ.

СУРТАШ ТIА. (лакхе): совхоза парткома секретарь А. Мусаева, отдела агронома К. Измаурови, тракторист А. Кутулови вIашкатоха йиш йолла йоаташ болх беш я витаминан хьоар дохкха АВМ-0,4 пхи колоза агрегат, Къахьегамкой депутатай поселкови Совета депутатайла кандидат оттавьяча машиниста Выскварка Ивана бохьлошца Абутиева Басана, Донцова Зинайда цьхьана хIанзле 50 тонн совгIа из маьхера доакъар кийчьяьл.

— DIaхо а доакъар кийдара болх тIаьхьол да тхо. Липецки хьайбаш леладераша дIаозлаздаьр хьал а довлаш тхоай боахма ма ина ала мажоочча дукхагIа доакъар кийче уйла я тха. — йоах совхоза директора М. П. Пинчука.

Л. РУДКИЙ.

СУРТАШ ТIА. (лакхе): совхоза парткома секретарь А. Мусаева, отдела агронома К. Измаурови, тракторист А. Кутулови вIашкатоха йиш йолла йоаташ болх беш я витаминан хьоар дохкха АВМ-0,4 пхи колоза агрегат. Къахьегамкой депутата-

ДОШО ХЬОАСА

Сунженски района боахамашка жа ларга долладьл. Ухх шера духьхал «Путь к коммунизму» яхача колхозе 8500 устагIа ларга безаш бя. Юкъера лаьрхIама хIара устагIа тIера 4—4,5 килограмм тха дакхха лаьрхIад жа желаераша.

Жа лорган колхозе 20 машинка я. Жа лоргаш ба йоккха опыт йола механизаторааш Литвиненко Иван, Темерженев Iаддал, кхыбараш. Царех хIаранне дийнахь 150—200 килограмм тха доаккх.

Духха тха доал Хачукаев Заиде, Богатырев Исмаiала, Магуев Адама жона тIера.

12 дийнахь жа дарга бовла лехар тIаийлаш жа желаераша.

С. КАРАБЛИНОВ.

ХАЛАЧА ХЬАЛАШКА

Шерагара шерага дика толамаш доахаш хьабоагIа Гудермескин района «Дружба» колхозе хьайбаш леладераш. DIaлаха шу хьайбаш леладара, доакъар Iалашдара хала хиннадале а хоачашйар цар шура, дулх лаккхарех уж продукташ паччахьалкхенга йохкареи планаш.

Хьайбашкера йоаккха продукци лоха ца йолийташ, уж юкъера ца дувлийтаеи Iангара дахара дика кийчо яь, толамца dIадолаздар колхоза хьайбаш леладераша пIелагIа йохка езачул совгIа паччахьалкхенга 100 тонн шура dIаяяла. Хlьата шоай доп толамца хоачашъа.

Цунна тешал ду цьхьамашца.

ШолдагIча уьхх шера хьалхара квартал паччахьалкхенга дахкъобахама планаш совгIа 362 центнер шура дIа а луш чакхъыккхар цар, хlьата дудх лаьн 60 центнер хиннача 190 центнер dIадолар.

ЛоархIамеи хам бе безашш толамаш да уж. Къьсстта хьайбаш леладара эгтара халагIа долча бетташка уж дахха хилар бахьан долаш. Хlьата КПСС Гудермесски горкомон горисполкомон боагIа мах а бир «Дружба» колхоза хьайбаш леладераша. Хьийгина кхина. Района колхозаш совхозойн хьайбаш леладерий коллективаша юкъе яьржача социалистически яхье хьалхара моттиг яьккхараь КПСС горкомен горисполкомен карарш кара тела Цlе байракъ цlар царна.

— Атта дахха толамаш дац уж, — дуьл колхоза керттерча зоотехника Л. Ханахмелова. — DIaдахача шера ахка декъа латтар бахьан долаш кариГIалаларг хьайбаш Iангара дахара тоъам болаш доакъар Iалашде. Цхьабакъда, колхоза правленте тоъаш доаца доакъар концентраташ жомашен метгаоттаде йиш хулийта резерв лехар. Цунах а хоачаш хургбацар нагахь сана доакъара кхоп барх хьайбаш леладераша шоаш цахиддаш йоахко еш хиннеларе.

Хlанз аттагIа да хьайбаш леладераша. Шорта моша доакъар да. Цунца цхьан январь, февраль, март бетташка йоаккхаш хиннеларе элсамъьлнаш хIара кхоббача Iаттагара йоаккха шура э. Иштта февраль беття ферме гIолла хIара Iаттагара юкъера лаьрхIача 5 килограмм йоаккхаш хиннеларе хlинз 7—8 килограмм шура йоаккх. Цу гIулакхо торо хилийтар «Дружба» колхоза хьайбаш леладераша паччахьалкхенга шура ца йохкара ах шера хьалхьбоахама план 28 май тIаьхоачаш кхоачашъе. ПланагIа 190 тонн йохка езача 200 тонна шура керттера цар цер. Тlехкхоачашйар дулх доккха ах шера план а.

Уж толамаш шоаш хьахиннадаи. Нахьа хьапаро, ерриГ1 уйла цхьан гIулакха — мамогта дукхагIа хьайбаш продукци яккхара тIаяяийта, шоаш кхо ца беш бабча балхо, шера яьржача социалистически яхьо хьахкелла тодамаш да.

Колхоза доарканта юкъе яьржача яхье хьалха йоагIа Агаева Камиса. Хьалхарча квартале хIара ахобабача Iаттагара до яькхха, шура юкъера лаьрхIача 660 килограмм хилар, хlьата 28 май тIаяхоачаш яькххар 1160 килограмм яр.

Цуз духха тIедьа ца бусаи кхъьел доркъаша Элимгерена Умас, Эдилсултанова Курбинас, Хатаева Айзана, кхычар. Бежа Iуптта юкье эгтара лахчагIа къьсташа хьохкамаш Хусиев Джалуя, Исмаилов Элимхадже, Умаров Хьусена да.

Шоашта хьалхашка латтача гаргагIа долча керттерча декхарех ца! — шолдагIча квартале паччахьалкхенга хьалхбоахама планаш совгIа 70 тонн шура йохкар лерхI ца хIинз «Дружба» колхоза хьайбаш леладераша.

— Из декхар хоачашдар, тхо района КПСС горкомен горисполкомен тхона дьлча сийна оаха луш доал жоп хургда, — йоах колхоза председателя Т. Гергелиева.

М. ХАМАТХАНОВ.

БУРУВ ДЕТТАРИЙ ТОЛАМ

Къахьегамкой моттиггера Советий хоржамашн хулача деначч деита сийлеиша наьсьбаларг къахьегама наьсьбаш а этта хьинар кхо ца деш болх беш бе Грозненски бурув тохара балхий управленте болаттой. Бурув тохара пхе бетта план толамца кхоачашъьйй цар.

Дукха бригадаш я управленте хIинз августа бетта чотах къьлъегаш. Царех я пхе бетта планаа совгIа 947 метр бурув теха бурувта детта мастер А. Г. Мзу керттера латта бригадеи пхе бетта зачлелгIа къьрхIача совгIа 800 метр бурув теха Н. Д. Гусакова кулгалду бригадеи.

Царел дукха тIехьа да косаи хьинарс къьхьет пятилетка кхоачагIга шера бурувлетта мастераш И. П. Загидов, К. Гайрбеков, П. А. Тарханов керте латтача бригадаша. Цу кхиь бригадаш пхе бетта планаа 125—170 процент кхоачашъьйй. Хlьата пхе бетта планагIа лаьрхIачул совгIа цар техал 670 метр совгIа бурув. Шиъй къьгама долаш доагIа бурув деттараша хетаду къьхьегамкой моттигера ходжамий дезача цIейша.

Б. КОСТОЕВ.

Ййслагlча пятилетка кхоачагIга, хоалъмбеча шера сихлгIен кIоаргагIен бурув а техаш дукхагIа мехкахьта зоаккхаргдолаш гIулакх дергда яхача деннах къьгеаш ба Горячеводски бурув тохара балхий управленте бурув деттараш. Цунга хьежжа дика да тар доаха къьхьегама толамаш а. Бурув тохара пхе бетта план дика тIехкхоачашъьйй цар. Ухх июнь бетта чотах управленте коллективо техар 600 метр гарга бурув. Ер шу доаккхеча деннах по дорога теха бурув 1200 метр гарга да.

Иштта къьхьегачча управленте бригадаша юкъе яьржача социалистически яхье хьалха латташ я бурув детта мастераш Тришкин Олег Анатольевич, Чапаловский Василий Иванович, Шуаипов Ризван Юсупович, Ковалев Леонид Михайлович керте латта бригадаш. Хlашалъьл дукха тIехьа пхе бетта план 125—170 процент кхоачашъьйй. Хlьата пхе бетта планагIа лаьрхIачул совгIа цар техал 670 метр совгIа бурув. Шиъй къьгама долаш доагIа бурув деттараша хетаду къьхьегамкой моттигера ходжамий дезача цIейша.

Б. КОСТОЕВ.

КАНДИДАТАШЦА ВIАШАГIКХЕТАР

Хоржамашта хьалхарча кампанеи керда этап хьаттай. Республике дIадолазденнад харжаршца депутатайла кандидаташ этIашагIкхетйлга. Уж дIадьу къьхьегамкой политически цIынар тIоаггIа йIадаларш. Тешам бенначча нагахь душ кандидатай вахарахь пер къьбенача къьхьегама наьсьбаш, харжаршца наказаш тел.

Цу сайрийна къьхьета дукха нах гIоздоакъар шоллагIча хоржамий участка агитпункте. Городской Совета депутатай Советий депутатайла кандидатташца вIашагIкхета уьххаа балъхбар болхлой, интеллигенце аппаллаи, пенсионераш, цIен-воаной.

Тешам бенначча наха къийчер кандидатаи. Уж боррагаи — производстве хьалхе долаераш, шоай коллективашка доаркIаш нах бя. Царех бя хладокомбината морожени еча фабрика болхло М. Хаписпета, «Грозноефть» объединене АТК автотранспортин конторо шофер А. Мяхтиев. Цун тешам бенначча цу предприяте ПТО начальника Ф. Мялько ьлар:

— Новаьккта Мяхтиева къьхьет ударни хьисапе, цун автомобиль дахм дикача техничеки хьаде хуй. Из производстве хьалха латтар, машар бан цун дикагIа къьхьегара балха поиксарло еча кхоачамбоапарашца. Со теш поа воагIгаи воча депутат хургIахьарах.

КIезнга дIайха, дег чура деша дицар тешам бенначча къьхьегача кандидатех аьнарани а. Харжаршца наказаш делар. Цар дехар дер гIишлолъьрчий поселке улипашкеи переулкашкеи электричеки хьоастаи воагIга, барзIалгIа горбольницаи — юкъе Фисалаи улицаГIеи болча автобусни остановкашка павильонаш — № 50 йолча школе мастерскойни елга вIашагIкхьакхаргда.

Депутат кандидаташа дика воагIга баркал аьлар шоаех бокхха тешам болаеш, харжарой тешаеш бинар. тIадекха наказаш кхоачашъе дицеи кхоачагIкхарни шоаех бенна тешам боа па боргIкхларех.

* * *

№ 1 йолча балха болча кагирхой сайийнарча школа здание чу я тIъаь пхелагIча хоржама участка агитпункт. 30 мае депутатайла кандидаташа — Шуаипов Абдул Ваудиновичаца — Грозненски городской Совете, Гайтукаев Али Аюбовичаеи Дробижо Одиминаца — Заводской райсовете хоржача вIашагIкхета нах балъхар уьххаа.

Цу вIашагIкхетаре хьоаза дош оал ачгIнупкта заведующе П. П. Шолъко. Цо къамаь де дош ду тешаи бенначча Грозненски горпромторга боаллочоь М. И. Франгулова. Мария Ивановнайна дика воаз депутатайла кандидат А. Б. Гуаенов. Советски Эскере. Цигара цIенначуа тIеъьаргIа Гайтукаева болх бу «Грозноефтехимремонтстрой» треста механизаце участка самоходни шоссе водитель волиш. Шийх тешаи дIасейна техника дика диначч хьале лелаю цо, производственна задаи неш кхоачашъо 115 процент.

— Али Аюбовича, — яхаи дIаду душ тешаи бенначча, — хьанара ре дакъа доаш общественни вахаре, халъкъ дружинна балха юкъе, чIоагIа лоархIаин сийдеш ша из учаткера механизаторийн Пономаренкон коллективе. Производстве дахха толамаш дахарах хIинга баркалаи кхийкалъьлъи цуна, дуккхаза сенаи аччап пермеш.

Харжаршца наказаш ду шоай депутатайла кандидаташтта. Иштта, масала, цар дIахайтар 1974 шу чакхдалаелъьх Х. П. Черномской цIерах дIа дер чура вIашагIкхетоинкъ буллийча шоашта доаш дилар.

Къамаь де дош дех Заводской райисполкома председателта О. И. Дробижо. Цо дер чура вIашагIкхета баркал оаз шийх тешам болаеш, дийнар моттигерча Советашка хьалха хоржамаш хIинцIачул тIеъьаргIа дахча деннах къьгеаш. Цунга хьежжа дика да тар доаха къьхьегама толамаш а. Бурув тохара пхе бетта план дика тIехкхоачашъьйй цар. Ухх июнь бетта чотах управленте коллективо техар 600 метр гарга бурув. Ер шу доаккхеча деннах по дорога теха бурув 1200 метр гарга да.

Иштта къьхьегачча управленте бригадаша юкъе яьржача социалистически яхье хьалха латташ я бурув детта мастераш Тришкин Олег Анатольевич, Чапаловский Василий Иванович, Шуаипов Ризван Юсупович, Ковалев Леонид Михайлович керте латта бригадаш. Хlашалъьл дукха тIехьа пхе бетта план 125—170 процент кхоачашъьйй. Хlьата пхе бетта планагIа лаьрхIачул совгIа цар техал 670 метр совгIа бурув. Шиъй къьгама долаш доагIа бурув деттараша хетаду къьхьегамкой моттигера ходжамий дезача цIейша.

Б. КОСТОЕВ.

Горячеводски бурув тохара балхий управленте къьхьегамеи алапеи отдела начальник.

РАЙСОВЕТИЙ СЕССЕШ

Сесся хIиннай къьхьегамкой депутатай Наьсарен районни Совета. Организацеонни дош дийнар сессе. Сессе райисполкома председателта деккарех мукъьвалларг Х. Х. Плиев. Райисполкомо председателта деккарех муъьвалларг С. С. Котаев. Председателта деккарех Б. С. Шадиевна тIедеккад.

Къьхьегамкой депутатай Сунженски районни Совета сесся хIар. Сессе организацеонни дош дийнар. Райисполкома председателта деккарех сессе муъьвалларг С. С. Котаев. Председателта деккарех Б. С. Шадиевна тIедеккад.

ОАГІУВ ОАГІОХ А ТЕХА

ГУДЕРМЕСЕ баха нах шоай городах а районах а дожкал деш ба. Нанас-дахьа бабе вежарий санна баханг а къхьегаш а 40 къамйй народностийн вилдал: эрсий, нохчий, лакхий; чуквайнаш, эрмалой, хІирий, корейнаш, татараш, кхича къамех болу нах ба ба. районе, цар де дерхІараш, дехкарашт юкъа дв, хІара къамах хІара вилал гІо вай Даьхен да лоарХІаш ва. Дохкхал деш ба Советски Союза халкъий боккхачу дешала членаш шоаш хиларах.

Дагалатараш а де дерхІараш а пайш да пар: дикагІа бака, бабуча а кулгалхо а Владимир Ильич Ленина керте латтача сийлахь-боккхача Даьхен халкъий сийдоча традицеш сбазр.

Бабуча дешаде вахна васкет дьа доттагІал, берригача советски наха санна лораду гудермесцаца а. Иъ доттагІал производстве а, де-пеша заведене а, нах бакъо могтигашка а — массенахьа холуш да.

Бокъонца доттагІал хиларах кулгал ешт йолаш и 20 сонгІа кхамах болча наха болу бош йола докоми-тинан дело коллектив, 17 кхамех нах бола медицински инструментий завода, 9 кхаман бодхлоша къхьега «Гудермесский» совхоза коллективаш. Уклаш а кхича коллективашка а болхлой малагІча кхамах ба аьина на къестабеп, пар общественни къхьегарга хьежка къестабу. Цар къхьегаш правительственни боккхача совІетаташа белгалаьь ба. Алхха барХІоагІча пятилетке къхьегарга денал гойтарах В. И. Ленин эьа бІаь шу дизаднен 1700 бахар Гудермессера дукхаха кхамех бола къхьегамхо.

Хьалха вай мехка халкъана ноакъостал дерах Дагестано юхьметтотагІар лолабаь шёнош, наькъан, хьалІар башка дика поселкаш юрташ. Из да из СССР халкъий доттагІал.

Дідалхана шера сентябре Дагестано цхьан юрта бохкха цІи ялар. Из ма хайге а халлха баХараша цІи йоае бахар Гудермесе пожарникаш. Цу бохІоагІа Бакъо ан истоге дитад кхи бохазоп. 1913 шера 12 марта мохк ахьар Дагестанс—«Халаккъан эзарш цІе-нош, бІарчча юрташ. Нах тІа тхоь, да хІама дохьаш бисар, эр-шдаьхо ас ихьаметтотагІе торо. Зе хинираша Грозне Іаьдалашка дехар дахьІитар гІо да, аьина. Кавказ-ца хаместитакгарб жоп чера 4 бутт бакъва, из а гІо дердан яхаш дар.

Иштта хинна хьалха.

Таха кхыча байракха кІал бах советски наькъостал дерах. Дагестано халкъий цІейин юбилейин цІе цІейи а хинна дІаэттад. Кхы-чІ тайпара хила йина а яц. Ленина васкет дьа доттагІал дерригача халкъашта кхоьруш, вешаца спикол а хинна дІаэттал. Хьалха ду доттагІалах доккхал деш ба берригаш а, из болат санна. чІоагІа да доттагІал эцаде цкъаннен а моогІагІал. Вай доноьхкА ерзан тІара Аксай шин, городен райо-ден бохача наькъа доттагІ-ларга нохчий хиларах

ДЕШАРА ШУ ЧАКХДАЬННАД

1972 — 1973 дешара шера тха района партийни дешарна системе болх беш юхьланера 8 политически школа хиннаб Партийни дешара хьалхарча звеноца дешаш 160 сар хиннав, ду дакъе 98 коммунисти 14 комсомолеци. Партийни дешарна юкъера звеноца болх беш хиннаб марксизма – ленинизма лардий 13 школа, хьалха шиг 203 коммунист а 27 комсомолец а волаш 276 сар хиннав.

Дешаран хенан шера марксизма - ленинизма лардий школашка КПСС историн, политически экономин, философин, жолу-бакъ курсаш Іомаехь хана коммунистическа парте бознарашен дайн теркам тІаехийтеб вай парте политика, дунен коммунистически бовлама асарлаьмеларча пропагандина, СССР экономикин культурен дегІаккхаларан практикина, интернационализмин халхъашта юкъерчо дуттагІалеш дешаш дийнад, КПСС къамел политика, теоретически практически проблемаш йийнад. Цунна дувзаденна аьчча, заняташ во къиа «Назранховский» совхозна марксизма - ленинизма лардий школа пропагандисто Албогачиев Муртазалий Хаматкана. Хіара заняташ цо тІоаттІа бекхокъане а лаврхаш кийчбай, Маркса, Ленина балхаш тІера, партийни документаш тІара, общественно - политически ЦІмини журналаш тІара, хьекам йийбай. Из дешна багІаргаша тергалле дезаш ІІама долладь дар а досъот политически литература дешна. Заняти массара а методически кийча хургІоллаш вІашІехьажка тІера пропагандист. Цунца дешна багІаргаш заняташ тІа болча хана тІабийрзе цхьаца хьама деш хул. Цун йоккхача пропагандистеи опыто юкъаьккхтал ду цунна пайда дургІоллаш дешар вІашІехьлаккхеи дешабагІаргаш дІавнарболлаш ІІехьам балеи. Шиъ заняташ дешна багІаргаш цхьа молдагІга тайнаб дІаллараш совета, нов. Албогачиев уж заняташ дешна багІаргаш дог тешадеш, общественни процессий ниіса мах бара йоазъосташ деш хиннабе а тера. Йоккъа дика вІашІехьйоаьхх цо ІІара занятн, программни материал, коллективашгаен «марксизма - ленинизма лардий школашка» дешна багІаргашгеи ІІехьажка латтача хьалъача декхарашца юзза а юзза. ІІара политически заняте программадисто тІеа багІаргаша чоаь бу совхозе а боалаш оргагача участкашка а ГІулакхеи мишта дел хойташ.

Дешара шера дика итогаш биш

Красноярски крас. Енисея керте, хьалъеш латт Саяно-Шушенски ГЭС. Енисейски каскаде хьалъоттаргІойча ю йоккхача гидроэлектростанце проектни ина 6,4 миллион киловатт хургба.

БАЬЦАДААРИЙ ЮОККХО Ю

Гроznенски района «Родина» яхача совхоза хьалъегамтой культиваци еш, оасар деш, искусственни хьисапе хиир детташ, кхыдола балхаш деш ба уьк деношка. 510 гектара тІа дІадийнад уккхаз тайп-тайнара баьцадааприш. Дика хьатІадьалцад уж.

Дуцеи тІа эгара дарегІа йолла электростанцеи терташ станце мехка. ХІинца балхаш сиздина ГЭС-и ГІишлопхой. ГидроІпргасашка уьк шера даш чуйотта езарца 160 эзар кубометр бетон, хьалде дезаргда 15 эзар гаргта кхадратин метр чуІе моттиг йола цІенош.

Сурта тІа: ГЭС хьалъеш латтача йоккха бетонни заво. Укхазара бетон плотина дегІах йола.

Ю. Бармина сурт.
ТАСС фотохроника.

Почетни Доска

ГІУЛАКХХИ КОРТА ЛАЗАШ ДА ЦА ХИЛЧА

Шерагара - шерага товлуш доагІа советски наьха вахар, Горолашка я юрташка а бахача наьха хьаштаи кхы а диззагІа хьоанашдара де мел дезар ду вай пачхьахьакхето. ИйсаІгна пятилетка керттерча лехкарех пал лаьрхІад ГІКСС XXIV-ча съезго хлаьча вахар дІахо тоадар. Цу гІулакха хьалъо кеода культурно-бытовой учреждени: берий комбинаташ, культура ЦІенош, аптекаш, хІинпроводаш, мах бу комплексаш, больницаш, кьиболка ГІишлош. Долча хьожкарча вай Наьхарен района цхьаца йогІа юрташка из болх мишта вІашІехьбаьккхаб.

Волалушше а белгалдаккха дезаш ду дакъе Наьхарен районе деш дукха хІама доанилга. Из нитта долга бакъду уьк масалларе район вахача 50 эзар сагах бултбой гІулакх тІа цо кхочуш 30 эзар сагга ва. Бахача наха, къаьсттa юрташка бахачарна, бытовой гІулакх дара болх лерттІа вІашІехьа ца баккхаро бокха Іотткъаьмбу районе. Район йолаш йоаь бытовой гІулакх ваьха хьашташ кхоачашдаза тоъаш ш. Цудухьа г. Орджоникидзе. Грозне, кІыгчаьа яха безаш хул пах.

— Бытовой гІулакхий сеть лелгІайоалярах хІама юрташка цун точчаш хьаьлларан тІома поменеш эш, — йоаь райбытхомбината директора В. Алиева, хІара ши корта а хьалха исполкомий председателашен совхозий культалхошен тхона поменешеш а лаь, цуьа соагІа точчашка болх бе та тІа спецналкъосташ а баш.

1972 шера 27 октябре хиннача районсолиюа сесце ваьа решеннаш юрташкача исполкомий председателаш дехкарийла баьб 1973 шера 1 октябрь хьатІаехоачаш юрташка хІи дІаллара дош кхоачашде. Цхьабакъа, цу ухьакъеьа а дах дукха хІама даа юрташка, ХІаьта сесце яь решени кхоачаш мишта ю хьожаш райисполком а яц.

Хьаначаръя вай Пхьилехьоний-Юрт. Из районе йоккхагІачеран я. Ялх эзар гаргта сар ваь цу юрте. Мишта кхоачашду цар хьаштаи? Цу хаттара дола жоп ду юрта бахача наха кхыметтел мала доаьаьча хьаьа ж. Дь-м да из, цхьабакъан даи массаненя-м. ХІинца? 1967 шера Пхьилехьоний-Юрта хий диллара 96 эзар сом дьожжир юртбоахама министерстоа. Из болх бе безаш яь «Плиевский» совхоз (хІанз «Назрановский»).

Улицашка ГІолла турбаш яхха аьина урагІеи ГІохаргІеи ГІоарта сангарош яьхар. ХІинца кхо-ІІнь кило метр ганнаш хий кхаььа дезаргг мичад вай, аьина докхаа са дьаьккхо юрто. Кхыча юртара хий кхаььара оарцагІгІьаьа общественни транспорт «мукъаьлаь» мегаш яр. Бокъкъонца тешам белар бахача наьха юрта юккъе гІолла турбаш яхкача хий хургхларах. Хила а хилар хий. Бакъда, дукха-м меланзар из наха. Хинпровода яхка лиІрІа турбаш болата яр, бакъда яьхкарош чоаь яр. Хіаьта уж ІІана шелаа ца доаш лиІлхар. Цхьаца йолча улицашка мара ІодиІалзаш дола хий «лехъар». Баьдеча улицашка гІолла школера чууъаха бераштта кхёрам тІатуьса, хий дилла аьина лаьха харташ дІаІиъка дийнар цхьашшанахьара. Юхе дисараш нуъкаши бІеха хиш чу а Іайна антисанитарни хьал тІа да. Фу эгІадьаннаш цу ІІана деш? Хіамма а дьаьналаш уьк яьх шера. Хіанз а тІехь доаш да хий кхыметтел хинпровод йиллача улицашка а тІехь, центральни улицаш нагтахь йоаъча коломпаеп дукхагІьаргІа ези я.

— Малла бага нах хила Іалаш-бара оарцагІьаьа везар, хІаьта тоаяш хиннрооа? — кетт аз юртасовета исполкома председателага. Баьъда, Добриер Русланн дукха хІама даьа цу гІулакхех. Хоь хий дьллара балхаш де дезар «Нав-

С. ДЖАМБУЛАТОВ.

ХИЙ ДИЛЛАРА–ТЕРКО

ДЕКХАРАШ МАЦА КХОАЧАШДЕ ЛЕРХІ?

Нйсларгіа пятилетка кхоалагІча, хоздьаьйча шера Суженски района юрта боахам лелабераша лаххара социалистически декхараш тІаийнад: шоаш дІабийнача фейг болча «ерригача культурех хІара гектара тІара 27,1 центнер, гидуараш 15,4 т центнер, бьаьдараш 184 центнер, кондрол 135 центнер, сом 88 центнер бахкха.

Дерригга фийг бола ялат 88,12 эзар тонн яккха лерхІ района кхаш лелаберашца.

Мишта кьоьсам лоаттабу уж декхараш кхоачашдара Суженски района колхозашца?

Тешшамен лаьхьен хьуьхьам кхеба ра ГІишлопхой. ГидроГІпргасашка уьк шера даш чуйотта езарца 160 эзар кубометр бетон, хьалде дезаргда 15 эзар гаргта кхадратин метр чуІе моттиг йола цІенош.

Сурта тІа: ГЭС хьалъеш латтача йоккха бетонни заво. Укхазара бетон плотина дегІах йола.

Ю. Бармина сурт.
ТАСС фотохроника.

БАЬЦАДААРИЙ ЮОККХО Ю

Гроznенски района «Родина» яхача совхоза хьалъегамтой культиваци еш, оасар деш, искусственни хьисапе хиир детташ, кхыдола балхаш деш ба уьк деношка. 510 гектара тІа дІадийнад уккхаз тайп-тайнара баьцадааприш. Дика хьатІадьалцад уж.

Балхаш дикех сихен чаккхаларах шоайла социалистически яхье а яьина кхаььер бригадашца. Бригадашта юкъера дикагІчарца лоархІаш я С. Панарогваси, В. Поселоваси кулгалду коллективаш. Цу коллективаш дикагІболча болхлой сурташ Почетни Доска тІа да.

61 тоня редис декхар совхозо пачхьахьакхенга. Планагіа лаьрхІачуд 10 тоня дукхагІа хилар яз.

ХІанз пачхьахьакхенга «Дербентский» сорташ йола кабуд йоккха йолаенай совхоз.

Г. СОЛЯНИКОВ,
совхоза парторганизацие секретарь.

Занятеш дика лиинай районолмерна марксизма - ленинизма лардий школо — пропаганди дуттаргІа Аулов Николай Іаьхьиевич.

Во бильбан болх «Экономика продвижения производства доаладан» яхача программагІа лаьттеш еш хиннача «Октябра 60 шу» ахана ца совхозерча кирковски - ленинизма лардий школа. Цу школа пропагандиста, совхоза мехтерча зоотехникаца юкъ. Б. Р. Бакиевна программни материал кхетамаш айнаб болгаш беш хиннаб 25 семинарски группа, цу дакъе «Керда тайп-гар хьалхьевар — коммунизм хьалъара керттерча декхарех пил яха проблема Іоаьаь 9 семинарски занятеб 5 школа, коммунистически хьаьхьама 7 школа, «Экономически знаний лардан» яхача курсаш йола 24 школа, «Экономика лардаш производствана доал дан» чІача курсагІа йола 3 школа, хьаьхьама хьалда 1 латтача методий 4 школа, кхо факультет «Унех-ЦІепал», «Правови знанеш», «Доттагіалъ,») чІвоагІан йола цаі халкъа университет. Политически - экономически дешара ца цу ерригача формашка дешаш 1615 сар хиннаб.

Экономически знанеша пропагандий яра бёхк дика ВІашІехьбьккха лелабаьб «Электроинструмент» яхача заводе, АМООС управлене, совхоз - технике, «Экаческий» совхоз, дукхаха Іомаехь «Октябра 40 шу» яхача совхоза Долаха - Юртара МТФ-ен «Экономический» совхоза № 2 дика тергне бригадаи коммунистически хьаьхьама школашка.

1972 — 1973 дешара шера коммунистически политически дешара системе болх беш хиннаб 8 политкружоки семинари, цу дакъе 3 — «Экономически знаней лардий» курсаш, 2 — «Коммунистически моралъ» курсагІа, ши семинар — «В. И. Ленин: кагирхой хьаьхьеш», комсомольски активна пхьа школа. Комсомольски дешара ергігача формашка 220 сар хиннаб, цу дакъе 190 комсомолец а волаш.

Дешара шера В. И. Ленина теоретически тІехьаье дІайоазйаташ болаш вац семинара кулгалхо А. О. Шахриев, кхетамца, безам тІагІорггболаш а цу цхьан хенга дешархой Аулов Николай Іаьхьиевич. Творчески, дешна мел багІаргаш заняташка ухаш болх баьб цу семинаро.

Деша баьгІарий теоретически знанеш лаьха хилар хьаьхьехар дуккха за йоацаш яьча итогови конференце.

Кіоарга чулоацам болаш болх баьб теоретикума преподавателаша дешаш хиннача совхоз - техникума семинарски группо.

Района юхьланарча партийни организацина Іоаттіа уйла тІехьойит пропаганда массови формиинтеи кьаьсаргамхой экономически образованеи 1972 — 1973 дешара шера болх беш хиннай социалистически доал лара 21 лелински школа, кьалиаса лаьрхІа «СССР хьаьяри дегІайолаяри — ленински кьамий политика тодар» яхача программагІа ега поцуъергин занятеб 5 школа, коммунистически хьаьхьама 7 школа, «Экономически знаней лардан» яхача курсаш йола 24 школа, «Экономика лардаш производствана доал дан» чІача курсагІа йола 3 школа, хьаьхьама хьалда 1 латтача методий 4 школа, кхо факультет «Унех-ЦІепал», «Правови знанеш», «Доттагіалъ,») чІвоагІан йола цаі халкъа университет. Политически - экономически дешара ца цу ерригача формашка дешаш 1615 сар хиннаб.

Экономически знанеша пропагандий яра бёхк дика ВІашІехьбьккха лелабаьб «Электроинструмент» яхача заводе, АМООС управлене, совхоз - технике, «Экаческий» совхоз, дукхаха Іомаехь «Октябра 40 шу» яхача совхоза Долаха - Юртара МТФ-ен «Экономический» совхоза № 2 дика тергне бригадаи коммунистически хьаьхьама школашка.

1972 — 1973 дешара шера коммунистически политически дешара системе болх беш хиннай

ШКОЛАШКА ЭКЗАМЕНАШ ДIАЙОЛАЕННАЙ

ХIАНЗ ЦХЬА ШУ ОНДАДАЬЛАР ВАЙ

Геттара кIезига ха я из —школе дешаш дацяхха бархI шу. Къаьстта а уж IIадахкаучу тIехьатIа—дешара шу чакхдалара хетаьча торжественни линейка тIе бераш эйттача. ХIанз уьк сахьата «ХIанз цхьа шу онда дацяр» вай яхача муьлха темаг лаьца сочинени кIезиг ма дацйина. Цунах туш да, сага ваханан цун кчетам лакхбаларан школа чел лоархIаме я, уж мел сакъерзаме шераш да. Из да ваханан лоаме хьалхара лаг1а г, из ба кхаьхкеташ а. ХIаьта къаьстамо массагIа а дог гIоз ма доахий! Из да доттагIалг . Къаьстта белгалдоалаш да из шу берхIлагIча классашкарчарна. Дуккха барш комсомоле дIаьчу-нийца5. Уж да Курбанова Тута а, Хашиева Фатима а — уж хIанз комсоргаш ба. Уж ба Маматова Лида, Юдин Юра, Абросимов Слава, кхыбарш. Ма яраз дологIа, IIаддаха да бераш. Дуккха ха йоаннаш ныьбаваш комсомола школьни комитета кхы а лоаттабу жаб. Паччахьалкъен экзаменаш

* * *

Ухх шера юкъера школа чакхйоаккхаш боахкарашта хьатIакхьалъхьа дIайта денош. Селхан бераргача мехка санна, вай республика школашта а дIайолаелар дешархой выпускной экзаменаш.

ДIаIоаргIьеннача тразиеч хьалхара экзамен сочинееч яра IуйрийнIа нийсса 9 сахьат дьлча хьехархоша классни доскаш тIа дIанаьхIир «Радищева тIехьа хоастайир аз кортамукъалве» (А. С. Пушкина произведенеш тIара), «Къовсаме хьанна къонахчаха» (П. Осторожке «Мишта чоаргIеннад болат» яхача романа тIара), «Советски саг — къаьхегамхо, кердалар хьакхоллара (советски йозанхой произведенеш тIера) яха тоамаш.

Июнь бетта тIехьхьарга денош-на кхаччалца республика 249 школе 9 заар совсIа саг ургга выпускной экзаменаш дIаьчу.

М. САЛМАНОВ.

САКЪЕРДАМЕ ЛОВЗАР

Духха да йоаннаш Сунженски района Нестеровски станица юхье «Орденож» яха комсомольски тIема-спортивни ловзар хиларг. Цу ловзаре комсомольшаша дIаелар ГТО нормаш, улицанна лелара бокьонаш йийлар, толаш йийттар, гера IIашагIдакхкхаран вIашагIдолларан говзал хьекъор.

«БацIдара пландарм» яха операци чакхъяккхара шин дакъа бечьалбар комсомольцаш. ХIаьхара «Восток» яха «армI» духьалеч чакх а яьина «моастагIчун» байракх дIаяьхьа езаш яр, хIаьта «Запад» царна духьало е езаш яр. Операци толамна чакхъяккхара «Востока» доакъашхотта ха делар атомни йдерни очагаш болча духьалеех чакхдоала, ХIаьта «тIом» дика кийго яьча царо шоай декъар кхочашIар.

Ловзаре дакъа лаьцараца хIама а дуаш салалачул тIехьагIа ловзара итогаш дIакхайкхийар комиссе. ХьалхараIа мотгIар Троицки юкъера школа дешархошта хьожайир. ШоллагIа мотгIар Ассински кIоалагIа — Нестеровски юкъера школашка кхьежар. Ловзар чакхдаьлча чоагIа гIадбехаш дог гIоздашлен бар дешархой. ДIаха йоалача хана цу тайпара ловзар, чакхдаккхара кийго е дархIад цар.

В. БАКАЛЮК.

Азербайджански ССР. Борзаву яхача юртарча доамарочун Мислимов Ширале 168 шу дьлнад. Селлара вокхха хиина ше воллачехьа а шиI деггах хIанз а бIу-бIина ва, кхоано, бешна болх бен сакъердалуру цун.

Оболашта а ха корайоагIа: Бибабандони юртсовета депутат май Мислимов Ширали. Уьк шера юха а оттавьав из депутатална харжд кандидатална.

СУРТА ТIА: бешна болх бен воалл Мислимов Ширали.

Я. ХАЛИЛОВА сурт.
ТАСС фотохроника.

Тахани кхоанеи хургда

3 июнь

В. И. ЛЕНИНА ЦIЕРАГIА КУЛЬТУРА ДВОРЕЦ. 10.00. ХIаьттар — «Ненецки ден кхаьчнарг» дакийлий клуб. Берш лоарадора я. — та юкъера Денна хетадь утренник. 11.00. Балет бен ургга «Малышок» яха берш кинотеатр. 11.30. Ирина торжественен регистрация яр. 12.00. Балет бен ургга аттракционаш городок. 17.00. ЦIаIгIара денгочий. «СССР закъонхой доттагIаи маьнаш» яха беседа. 19.30. Лекцеонаш зал. «Республикански комплекс яха художественни фильм тхьахарга». 19.30. «Гамбет» яха муьлха ден кинолекторий. «Искусство инвалидаш кIоалагIа» яха художественни самодеятельность концерт. 20.00 «Мишленова» яхача калъа драматически театра спектакль.

С. М. КИРОВА ЦIЕРАГIА ПАРК. 15.00. Лоаларг, массовеаш, викторинаш. 18.00. Нохч-ГIалгIайче паччахьалкъен ансамбл «Нефть» яха оркестра концерт. 18.30. «Мисаита пятиденни Нохч - ГIалгIайче республикен ансамбл дегIаделларг» яха вечер. 19.00. Художественни самодеятельность концерт. 19.00 «Сан дика дьлча денз болх бен ургга эпсуткен.

И. К. КРУПСКАЯ ЦIЕРАГIА КУЛЬТУРА ЦIА. 14.00. «Юный любитель книги» яха клуби боагIарий драматически коллективан спектакл. 20.00. «Безаго метта - гIолла» яха тематически кино хьокхарга.

ХИМНИКИ КУЛЬТУРА ДВОРЕЦ. 12.00. «Буранатина» яха клуб. Берш утренник. 14.00. г. Малгобекара тухенан театрах спектакл. 17.00. «Дела, комсомольски нале» яха духовой оркестра выступлени. 18.00. Республика изобразительни искусствай музеи филиала хьекъаргIа. 19.00. Кагирой самбаза хIама.

ПРОЛЕТАРСКА ЦIЕРАГIА КУЛЬТУРА ЦIА. 12.00. Балет бен ургга «Орденож» яха берш кинотеатр. 13.00. Балет бергIа ергIнера хьалхаволаш. 16.00. «Машарел йолар уйла» яха беседа.

«КРАСНЫЙ МОЛОТ» ЗАВОДА КУЛЬТУРА ЦIА. 15.00. «Хорошевец — дерригача хьалха дIей» яха беседа. 17.00. «Дерригача дуьнен кагIрой нитталагIча фестиваль лаьцьдолаш» яха беседа.

3 июнь

В. И. ЛЕНИНА ЦIЕРАГIА КУЛЬТУРА ДВОРЕЦ. 9.00. Балет бен ургга «Малышок» яха кинотеатр. 10.00. Балет бен ургга аттракционаш городок. 11.00. Картоно-фуьлгIенан театрах спектакль «Безаго метта - гIолла» яхача хьалхарен маьнашо яха цIей. 12.00. «Романовой берган» яха - пионерах говзаш. 13.00. В. И. Ленина цIерагIа ДК хIаьхьа практически театра спектакль «Ловзаш — хьалхара ше муьлха ден кинолекторий. 19.00. ХIанза оркестр театра областен концерт.

С. М. КИРОВА ЦIЕРАГIА ПАРК. 15.00. «Дуьнен тIа маьнарг доттагIаи хIинхIаргаш» яхача темен доаг «Красный молот» завода ДК берган студенческа самодеятельносто коллективан концерт. 16.30. «Спектакль жизнь и искусство - инструментальни ансамбль концерт. 19.30. НГИПЗ художественни самодеятельносто концерт. 17.00. Нохч-ГIалгIай паччахьалкъен филармонен симфонически оркестра концерт. 20.00. Духовой оркестра концерт. 18.00. «Хьалъаттта пхьоаш СССР хьалъ» яха йозанаш. 19.00. «СССР-ера ветеранаш» яха документальни фильм. 20.00. Кирпавал.

И. К. КРУПСКАЯ ЦIЕРАГIА КУЛЬТУРА ДВОРЕЦ. 19.00. Дейла ларбар «Кхоа ленинер» яха кинотеатр. 20.00. Кагирой самбаза сабонаш. 20.00. «Инвалидаш - дешархой» яха художественни фильмаш тхьахарга. 18.00 сахьат дьлча денз 20.00 сахьат дуьйна денз. Хьехархошта ца ьаьнна. «Спектакль» яхача муьлха ден кинолекторий.

«КРАСНЫЙ МОЛОТ» ЗАВОДА КУЛЬТУРА ЦIА. 18.00. Физтехехий клуб ГIалгIайчарга. 12.00. Балет бен ургга «Кенарчо». 14.00. Кинотеатр. 17.00. Тематически кино хьокхарга.

Редактор Т. А. ТЕБОЕВ.

Доазол дехьара

ЭКВАТОРИАЛЬНИ ГВИНЕЯ: ДЕГIАЯР ДУХЬА ЛОАТТАБУ КЪОВСАМ

Фернандо-По яхача гIайренгара хьадоладелар Экваториальни Гвинея сона йовзар. Гобалькина листта ягIаш кокосови пальмаш а йолаш йолча гIомара олажаша, океана IогIаотташ шавра ареноаш а йолаш йолча лоамаш тIекхаччаш. ТIомазъяннарча тропически бамнеб1аша, форда кIаьлача климато дуьнен тIа эгара тоамагIа йолча мотгIиге сиз яьв гIайренах. XV-ча бIаьнерене гIайре хьайийлача португальски фоодлаььхьа хочо Фернандо - По хозаяхIтIаь ььнадаш цунах «бобокъал хоза». ГIайрен тIа уьш город Санта-Исабель, Экваториальни Гвинея столица.

Габонан Камерунан юкъе чуха йоалла 26 заар квадратни километро йоа лаьттан нийсса бIаьсьна чIегилги йоккхагIъяр Фернандо - По а йолаш йоа массив гIайрен — из я-кх из Экваториальни Гвинея. Африке эгара кхоагIаяхеч ца йолча цу паччахьалкъене вах 300 заар гаргга саг. Цийг муьлхагIа йоллаш хьайоагIа яхь шу лизар дезду уьш дерриг республика.

Цун керттера рузькъан — какао, кофи, хьу. Уж тIамаш хоазол дезаьца йоккха кIаьнкаш цийг а, яхкича мехкий вахьта хьатIайоагIа тъаст ба. Экваториальни Гвинея дуьнен рынке яхкъяьхIтIа тIа-тIа дуккхагIа хоатташ йоаь оккуье яха «ше лакха» санна мазъера хьу. Шин мехка мара гIайлоаьлш ец скуна: Экваториальни Гвинеен Габонен. Кхыча мехкий чу ледераш шоай хургаь из пхьайгIта хьалъкее гIортарах цIакхха а хIама хиннадаш.

20 шера тIалъаттача испански колонишьли Iазапо дакъаза яьккхай цхьан оагIорахьа леста йола мехка экономика. Мадрипера дозал дьрашу керттера дакъе Европе экспорте кхаьхIитта кофи, какао, хьу кхеош йоаь шоай юрта бохьама беш яь хиначай. Экваториальни Гвинеен. Продовольствии саготаш эшаш дола товаяшш доазол дезьара тIакхиъьад.

Цудухьа ше хьачинача хьалхарч денношка а день дегIаяр лоаьца тIа нахка санна кIоагIа тормоз а хинна дIаэттача дуккха-ча халонашта хьалхакха нийсьер дар кхоа республика. Уж дIаяха йоллаяь уж тIехьхьарга хина маьра вIашIтехьхьалъяьнаш правительства. Цун маIан да хIьтта хьаннна Экваториальни Гвинеен цIенкаштача политически кризиса юкъеъоагI, цун бIаргчаьл ший доIамера паччахьалкъе а йоллаш из яхийлеч шекон тIа а отталеш.

Кортамукъалве кхьалъачу тIехьагIа экономически ватара керттера цIачагIеш испанскин плантаторий, банкирий, предпринимателей бе йисай. 1968 шера хинначя президентех хоожамашка Испанеге-ха оэаш болча ший соперникаш генчача Франсиско Масиас Нгума хьакхехкабебу колониальни лоалаш юхеизсарш цIензаь дIаделхара, кхыьмаш хьаштий галлакхаяь тIабеккъабь имъ. Цо уьш зарбаьха испански колонизатораш 1969 шера кхоаьа 3 март да яхаш тховарга тIерахкосса бенна хинна духхьашка хьахънна къонача паччахьалкъен правительство.

Цхьабакъа, кхайлагIа баь хинна барт хьагучабьккъаб Масиаса правительстра. ТIакхиъ, мохк шин гIадьхьа бекъар дуьхь, сепаратистски шIур юкъебекха болабенаб колонизатораш. Кофен / какаон керттера планташеш тIайола а къаман экономикана боккхача лоарехане йола а Фернандо-По яха тIайре мекках дIакъоастас гIертаб уж. ГIайрен тIара арадовла вына испански плантаторашка приказ а дахьйта, шийтехнически специалисташ дIабигаб Мадридо, цу мехка экономически халонаш тIакхоачаеи цига кегар боллеи дагаьх.

ТIехьа да йоаннаш шоай планташеш а йита испански латифундисташ байдза дIабахарон Фернандо - По болхлоп да тоъарон цIенкхиттта халонаш тIакхоачабийр. «Смэх» яха бразззаильски газето геттара нийса язлора: «Дуькхагlйола колонеш, массеа яхар мо, кIезига аьттуъ болча хьалъкъа йоланечай шэай муьлхагIа яха. Цхьабакъа, шеко йоаннаш, царех цхьанне а йоккхагIтарехьа Экваториальни Гвинея санна хала юхьхьарца дIайолалара».

Шоаш лаьрхIар хоаччашта вIашIтехьхьалъяьнаш колонизаторий. Къонача африкански мехкаш хьалъкеен хьагучалъьхар пар тIий-ца болхаш, ший бIаргчаьл кортамукъалеи кIалхарьккхар.

Юртбоахама продукташ дуккхагIа яхар, керда юртбоахам а, культураш юкъеболлаяр, колонишьли Iазапо юхейисо во тIехьале — кхел. йозаъ а, дешар на хар, лаьраш — IIаниккар санна, саготаш дола декъашш кхочашIар йоллаеннай Экваториальни Гвинеч. Соазка июль бетта хиина доал дена БIаргчаьл къаман кхьехьгомкой парте II чрезвычайни съезд хьакхайкхар юкъеъоагIонческа прогресс хургйолеи дуккхача лаьца хьал-торо лакхъергIолеи гIулакх да лаьрхIа цхьа хIлар.

Ванна йоккха йоаннча исторически хана чуъь кIезига кIамаш карагIдьнийдаш республикана. Масиеса правительства дикка дIкхедьа планташешкарча болхлой алапеш (бетта 1500 гектараца 2500 пеестага кхочаш), къаман яхчан система «IоагIьлъяй. Хьалха испанцаша лелаяь ерниге финансови операцеш шийна дIаэлларг долча хатгараша цахIдаш терхо юкъомсомола комитето. Из бакъду ух масалаша: уьк тIехьхьоча хана ГТО нормаш дIаенна5 730 саго, техникуме кийчаьа спорта 5 мастер, мастерала ши кандидат, тайп-тайпара спортивни озорзаш йолаш йоаь 500 спортсмен. Техникуме болх бен йоаьча волейбола, баскетбола, ейгачен езачен атлетика, ший лоIамеи классически хьисане IIалтохаргах латара секцей командаша, цхьамо, дуккхаза райони, республикански. Ерригсоюзни языкина призовой моттигаш яьхай. Боккъонча бола спортсметаш хьалъкебара духхьа чIанари ниэи дIалру техникуме физкультура хьекъаргIона В. Шелестен В Кузнецовеи.

Ишшта дика болх бу спортсмеш кхеболча. Карабулакиеи № 1 йолча, Орджоникидзевская станица юкъера школашка а.

Цхьабакъа, кагIрохота кхе шерра спортивни болх бара дуьхь Iаэа дац цIишца болча организацеишкеи коллективашкеи Цхьакха тайпара спортивни болх бан Карабулакски химически рассний заводе, Орджоникидзевски, «Путь к коммунизму» цIерагIа колхозашка, Карабулакски бурун тохара балхий управление. Деш лар я тIамаста ду цига. Районера йоаь уголкехь. Комсомольцийца шоаш хьаний футбольни площашка, волейбольни баскетбольни сектораш. Район эгара хьалха чакхъяьккхаеи техникуме «Орденож» яха лоаьца а.

ГТО комплекса нормативаш цIаэлларг долча хатгараша цахIдаш терхо юкъомсомола комитето. Из бакъду ух масалаша: уьк тIехьхьоча хана ГТО нормаш дIаенна5 730 саго, техникуме кийчаьа спорта 5 мастер, мастерала ши кандидат, тайп-тайпара спортивни озорзаш йолаш йоаь 500 спортсмен. Техникуме болх бен йоаьча волейбола, баскетбола, ейгачен езачен атлетика, ший лоIамеи классически хьисане IIалтохаргах латара секцей командаша, цхьамо, дуккхаза райони, республикански. Ерригсоюзни языкина призовой моттигаш яьхай. Боккъонча бола спортсметаш хьалъкебара духхьа чIанари ниэи дIалру техникуме физкультура хьекъаргIона В. Шелестен В Кузнецовеи.

Ишшта дика болх бу спортсмеш кхеболча. Карабулакиеи № 1 йолча, Орджоникидзевская станица юкъера школашка а.

Кагирхоашкара ГТО нормаш хьайийра эгнаш йола база йоллаш я районе: стадион, спортивни зал, 40 баскетбольни волейбольни площадка, футбольни 9 майда, ейгаатлетически 16 сектор. ХIаьта дIадахача шера комсомольский клишша хьалъкей яьз я ялх спортивни площашка.

Кагирхой малхулча дуккхагIа спорта юкъеозаэара лаьххIа мерогIонаш йоаь. Ткъа комсомола дайкомо. Массайола куьгIан, станицашка вIашагIйохкаш латт беркий спортивни клубаш. Цига районера «Полрска бурга», «Колосок», «Нептун» яха призаш яхара хетаьв спортивни яхаш, «Орленок», «Зарница», яхь ловзаш.

ДIаха йоздача хана спорт яхча а дегIайоалаяра де дезарш белгалдоахаш ба хIанз районе комсомольцаш.

Н. ДЖАНТИМИРОВ,
Суженски БЛКСМ райкома отдела заведуюни.

КОНСЕРВНИ ЗАВОДА БОЛХЛОЙ ЭШ

МАССАЗА БОЛХ БЕ:

1. **Слесарш - ремонтникаш — 3, 4, 5 разрядаш йолаш**
2. **Электромонтерш — 4-5 разрядаш йолаш**
3. **Электрослесарь-ферцицкаш — 3 разряд йолаш**
4. **Электрокарщикаш — 3 разряд йолаш**
5. **Электросварщикаш — 3 разряд йолаш**
6. **КИП слесарш — 6 разряд йолаш**
7. **Фрезеровщикаш — 6 разряд йолаш**
8. **Бондарш — 3, 4, 5 разрядаш йолаш.**
9. **Шоферш — 3 шера болх бан стаж а, I, II, III класс а йолаш.**
10. **Кийча продукцин дIаэьхьийта гIаьожитка бетта 120—150 сом хIаьта а йолаш.**
11. **Юртбоахама бедал чакхйоахача болх бе кхалнах.**

Юртбоахама бедал чакхйоахача балхаш деш болча болхдоахота балха нормаш кхоачашIча премеш тел тарифни ставказ 75 процентига кхачалаш.

ССР кхачин промышленносто Министерства сметернча консервни дакъа предприятеишка йиэзача сезонагIа болх пешче тIа водача хана шера болх болча бахча стажа йоаьрхI.

Ханна болх бе ца могаш яьсарах болхлоштта пособеи хьожайоча хана заводе хаддаеннз болх баьчоа санна балха стаж лоархI, нагаха санна болхлоор-нигга йиэзача сезонагIа болх а бахлаве, вохх сезонагIа оттаьяча,ханна балха йоха а вепавале.

ЗАВОДА АДРЕС: Грозненски (головной) консервни завод: Маяковске уланца, 113, кадрай отдел. Цига «Консервный завод» остановок кхачалаш 2-чех 6-чен трамвайнца ва могагрча.

Грозненски консервни заводе филиал: № 1 болх Колхозни майла, кадрай отдел, «Минутка» яхача остановке кхачалаш 1-чен, 3-чен, 5-чен трамвайнца ва могагрча.

КОНСЕРВНИ ЗАВОДА ДИРЕКЦИ.

ДЕЗА НОВКЪОСТИЙ!

ЧАКХДОАЛАШ ДА 1973 ШЕРА

ШОЛЛАГIЧА АХ ШЕРА

«СЕРДАЛО»

ГАЗЕТА ЯЗЛУГА

Газета язлу бувзама ергIнера отделенешка а промышленносто, транспорта, гIишлошIечча предприятешкарча, лецIара заведенешкарча, колхозашкарча, совхозашкарча, учреждененкарча, общественни организашешкарча кепаIойзуьр доаржаеча общественни уполномоченеша а гIолла.

ГАЗЕТ ЙIЗДАРА МАХ: 6 бетта — 1 сомн 56 пепиги.

ДИЦ МА ЛЕЛАШ 1973 ШЕРА ШОЛЛАГIЧА АХ ШЕРА «СЕРДАЛО» ГАЗЕТА ХАННАХЬА ЯЗЛЕ!

ТЕЛЕВИДЕНИ

2 июнь

ХЬАЛХАРА ПРОГРАММА

9.00 — Передачай программа. 9.05 — Бообола телевиденин. Гимнастика. 9.20— Келаолавоп. 9.35 — Берашта. «Калейдоскоп». 10.00 — Искусства мастерий концерт. 10.45 — «Экране — кьонда». «КамАЗа бригадирашца вIашагIкетар. 11.30 — «Клоп вIашагIкебар». «Со — Йодин Гдар». Телевизионни спектакль. 12.40 — «Ер бахьан долаш бехь вайна воай болл». Телевизионни очерк. 12.45 — Бообола телевиденин. Мультфильмай программа. 13.10 — Тамман техникна кIаьнара проблеммаш. «Лакшташтан лоарар». 13.45 — Эстонски ССР Паччахьалкъен академически молача наьха хора концерт. 14.30 — «Мостаца». Лаьма а полухучун программа. 15.00 — «ВийсИнара изволчик». «Шокъятъя цIахьолетIар» яха художественни фильмаш. 16.40 — «Поэзин Б. Ручьев. «Любава». 17.10 — Бообола телевиденин. «Шовна тетар». Передача дIакъу О. Добровотова. 18.00 — Бообола телевиденин. Футболах йоаь СССР чемпионат. «Динамо» (Москва) — «Гирамо» (Кие). 19.45 — «Ловзара» яхача телевизионни художественни фильма премьера. 21.00—«Ха». Информационни программа. 21.20 — Бообола телевиденин. Телевизионни театр «12 гIанз». 22.40 — Бообола телевиденин. Академически гоабIеч болх дуьнен хьалъкъента юкъера яхьш. Московски ретгла. 23.10 — Керддарадаш, передай программа.

3 июнь

ХЬАЛХАРА ПРОГРАММА

9.00 — Передачай программа. 9.05 — Берашта йоаь IуйрийнIа гимнастика. 9.20 — Берашта. «Калейдоскоп». 9.30 — Бообола телевиденин. Бевашта «Будильник». 10.00 — Бообола телевиденин. «Музыкальни киоск». 10.30 — Советски Экране. Фильмаш «Идиот». 11.30 — «Ю. Клинков — «Со — Йодин Гдар». Телевизионни спектакль. 12.40 — «Ер бахьан долаш бехь вайна воай болл». Телевизионни очерк. 12.45 — Бообола телевиденин. Мультфильмай программа. 13.10 — Бообола телевиденин. «Музыкальни вIашагIкетарашца». Л. Лядова. 14.00 — Юрта сагъат. Хьехархошта а, хьехархошта ца йоаь дарба орбитат. «Сотрин» — «Яблоневи мера кхаьна цIахьа росинск хьокхарга». 14.30 — Бообола телевиденин. «Кинонеделя» клуб. «Кинонеделя сабонаш». 15.00 — Бообола телевиденин. «Кинонеделя» клуб. 16.00 — «Поэзин «Смог Беллоун Маленгв» яха Дж. Родари. журнал оттаьр. Передачаш дIакъу О. Добровотова. 18.00 — Концерт. «Кенски бIаьстен. Кхаьера передача. 20.00 — «Хьа». Информационни программа. 21.30 — Концерта дIаэлоллар. 23.00 — Хоккейца Кубкен шиъаннарг турнир. Ленинградера йоредача. 23.15 — Керддаделаш передаваш программа.

II ПРОГРАММА:

15.30 — «Ваш ровесник» (цIей металла). 16.05 — «Вахаро» гучадоал вай» яха художественни фильм. 17.25. —«7-ча ПТУ дуьлга».

РАДИО

2 июнь

6.30 — Юртара кхар (цIей металла). 6.45 — Хоамаш. 6.55 — «Хьоттам». 7.20 — «Грозненски рабочий» газета обзор». «Комсомольская смена» газета обзор. 7.30 — «Сердало» газета обзор. 8.15 — Передачай программа. 8.25 — «Бобовдаьн» яха кагирхоата бола радиовизуех (ирсий металла). 13.00 — «Вежарий дольаш» яха. «С. Тодуевен очерк (гIалгIай металла). 13.20 — ДоттагIаша концерт (гIалгIай металла). 13.45 — «Вирдахойн дар лоладу во гIулакхашца» яха беседа (цIей металла). 14.00 — ЦIе сийзаш. Пенсаташца, инвалидашкоштош бола передача (гIалгIай металла). 14.20 — «Литературни Нохчаярра кхиар хьаэлоаруьйча» (ирсий металла). 15.15 — «ДоттагIаша — кагирой байбакъа». Студенческа художественни самодеятельносто концерт (ирсий металла). 16.00 — «Спортивни сообщата. тIа» (ирсий металла). 16.20 — ЛоорхIамерза шера удариикш (гIалгIай металла). 16.30 — «Лоаьца а шоаьца а. Ше а техничически кхетам балде» яха беседа (ирсий металла). 16.45 — «Ер лелаеш бе дыяех тешаран?». Тхо ши-кофоьча хьалхаяна — ца обязательно секретарь. Х. Хамдуганов (гIалгIай металла).

3 июнь

6.00 — Москва. 7.10 — «Грозненский рабочий» газета обзор». «Комсомольская смена» газета обзор. 7.30 — Хоамаш — горсете гIолла. 7.35 — «Коммунистан хьэнкъан чуэнкъаь хьалъа яха корреспонденци (ирсий металла). 8.15 — Передачай программа. 8.25 — Шовна дукха еза молодеи. 13.30 — Лъаьтта. «Юношеская» (ирсий металла). 13.45 — Бухьлонга (ирсий металла). 13.40 — Шовна, хьо кхеташ болхий. Концерт. (гIалгIай металла). 14.00—«Гушлоьнарш» яха очерк (цIей металла). 14.20 — Хьалхий карарчу Нохчаярра кхиар хьоагIеран дацъе дуьнен хьалъкъа ГПОСС денз яхача «Беседа» (ирсий металла). 14.45 — «Атеист яха радиожурнал (гIалгIай металла). 15.15 — Маьссаран хьа болам бе дика яьх (ирсий металла). 15.30 — Юрта. «Музыкальни программа» (ирсий металла). 16.15 — Пай долалхой болча. «Дозарш — дезъаьстта, хьо ца кхеташ болхий». 16.30 — Школьни гIолбуг (ирсий металла). 17.30 — Ихлеш — доттагIаша денз. 19.00 — Москва.

РЕДАКЦЕ АДРЕС: 364051 г. Грозный, 51, Ленина ушица, 11 (3-гIа этаж). Телефонаш: редактора — 3-44-96; редактора зам. — 3-39-11; бехьтохама секретара — 3-34-38; партийни хьарен култ-турач, отделий — 3-61-46; промышленносто отдела — 3-42-30; юрта боахама отдела — 3-42-28; письмой отдела бухгалтерен — 2-60-71.

ТХА АДРЕС:

НАШ АДРЕС: 364051 г. Грозный, ул. Ленина 11 (3-й этаж). Телефоны: редактора — 3-44-96; зам. редактора — 3-59-11; ответственного секретаря — 3-34-38; отделов партийной жизни и культуры — 3-61-46; отдела промышленности — 3-42-30, отдела сельского хозяйства — 3-42-28; отдела писем и бухгалтерии — 2-60-71.

Газет арадоуьл шина-рен. орен. шоаттан ле-ношка.

СФ05144. «Грозненский рабочий» издательства типографи. Революце проспект 7/84. Типография из-ва «Грозненский рабочий», проспект Революции 7/84. Заказ № 5006